בסוד שיח

שאול שיר

בחירות פנימיות עכשיו

בעקבות ההצבעה במרכז המפד"ל, הזהו נשמעים קולות לקיים בחירות פנימיות ולבחור מוסדות חדשים עוד לפני הבחירות לכנסת. יש הרבה מן ההגיון בהצעה זו. ההנהג המפד"ל התחלפו, הזירה המדינית התחדשה ובכל מקרה רצוי ובראוי להעיר את הצד בוד הדתי־ציוני מרדימתו, טול. והבחירות של ש"ס לקראת הבחירות לכנסת.

וחייבת האומר להיאמר בגלוי: מבנה המרכז הנוכחי של המפד"ל אינו מייצג עוד את קול מצביעי המפד"ל. המרכז הנוכחי קם על רבבות קולות של מתפקדים, שרבים מהם לא התכוונו להצביע בעד המפד"ל ולא הצביעו מפד"ל. הכוח החמולתי והדתי הביא לא מעט צירים לוועידה ומאחר יותר הוא נעלם מהשטח. ניתן להזכיר זאת בקלות. בחירות פנימיות חדשות וחייבות להתקיים לפי משפח שיתן ביטוי לקול המצביעים האמיתי של המפד"ל ולא של אוסף כוחני לשעה. המפד"ל באמצעות שליחיה, מקי מה עוזה גרעינים תורניים בעירות פיתוח מתוך מטרה לתרום תרומה ערכית וחינוכית למטרות הללו. ולוואי שהפעילות הזאת תצליח. עד אז ינצחו הקפיטות החשמנים, הגרות והברכות. ומכיוון שהמפד"ל אינה משתמשת בכל הנ"ל, והיי שיש להכשיח שהציבור אשר שולח את נציגיו לוועידה המפד"ל יבוא מתוך המאגר האמיתי של הציונות הדתית. המפד"ל כבר הוכיחה, כי שאלת הערוצית אינה חולפת כלל במחה וללא כל חולבטות העמידה בראשה את הרב יצחק לוי כשם שבעבר במקום הראשון ברשימה לכנסת עמד ח"כ פרופ' אבנר שאקי. אבל לא ייתכן שציבור שאינו מצביע מפד"ל יכתיב לה את הרכב המוסדות בגלל הייצוגם של עסקנים מבני עדות המזרח.

לא ברור מתי המועד שיש לקיים בחירות פנימיות על־פי החוקה. לטענת מבקר התנועה יש לקיים את הבחירות הפנימיות לאחר הבחירות לכנסת הבאה. ישנם השלקים על קביעתו זו. מן הראוי למסד את ההכרעה למשפטן חיצוני כדי שיכריע בסוגיה ובכך למנוע הרגשה של התחמקות מצד ראשי המפד"ל.

חילון המצע לא עזר

עקבתי בעניין הרב אחד רשימת המפד"ל בקריית מוצקין, משום שהיתה מיוחדת במצע ההסברה שלה. על תומר ההסברה לא היה שום סימן להיות הרשימה מזוהה עם מפלגה דתית. לא בעזרת ה', לא בסיעתא דשמיא ולא שום תוכן דתי במצע הרשימה, כאילו כל קשר בינה לבין מפלגה דתית הוא מקרי בהחלט. הסבירו לי, כי ראשי הרשימה ביקשו בדרך זו למשוך את הציבור החילוני לתמוך בה. ביום הבחירות עצ מו, נהגי המוניות שעבדו עם רשימת המפד"ל בק ריית מוצקין חבשו כיפות משום דרך־ארץ, בידעם שהמפד"ל היא מפלגה דתית. עד מהרה הסכיר להם מרכז ההסעות כי עדיף שיסירו את הכיפות שעל ראשיהם והכל כמובן שלא לזהות את המפד"ל עם דת־ישראל, כדי שהחילוניים שאמורים לתמוך בר שימה לא יבחוו ממנה. ויהי ערב ויהי בוקר וקולות נספרו, כולל קולות החיילים ונתברר, כי הרשימה שהיו לה שני נציגים בעיריה איבדה מנדט. מתחבר שהציבור הדתי בקריית מוצקין לא גילה עניין בר שימה שהסיכרה מעליה כל סמכן דתי ואילו הציבור החילוני לא קנה את התפאורה החדשה של המפד"ל. מוצקיניאים ותיקים אומרים כי זו הפעם הראשונה שהמפד"ל בקריית מוצקין איבדה מכוחה.

ואם אנחנו כבר בקריית מוצקין נספר, כי נציג אגו"י בעיריית תל־אביב, נפתלי לוברט הוא תוצר של קריית־מוצקין, לוברט למד בבית הספ המפד"ל ומשם המשיך לבית הספר הטכני של חיל־אוויר.

שמנת עבית כשית

משפחה מפו"לית קלאסית הגרה בירושלים, תה־ פצלה הפעם בהצבעה בבחירות לעיריה. האם ובת אחת הצביעו בעד "אגודת־ישראל" האב ובת אחרת הצביעו בעד המפד"ל. מדוע האם והבת שינו הצבע תנין הן הסבירו, כי קיבלו גרות והבטחה לברכות ורצו מאד בברכות ולכן הצביעו לאגו"י. מדובר במשפחה אשכנזית, מאד מעורבת בפעולות של הציונות הד תית, שהנציגות האנדאית לא עשתה למענה דבר ובכל זאת שתי קולות עברו לאגו"י בגלל ברכות שהובטחו.

בסניף בנק המזרחי באולה בירושלים, נשאלו שני פקידים ביום הבחירות אם הם הולכים להצביע. תשובתם היתה: "למחי מה קרה המפד"ל עשתה משהו בשבילנו?"

הנה מתברר, שהון מאשר להעניק מענק כספי לשני הפקידים הללו, עשו למעגם הכל. כפיות הסו בה זועקת לשמים. מתוך 14 מבנים שיועדו לתגר עות נוער 13(!) נמסרו לבנ"ע, "עזרא", "אריאל" והצופים הדתיים. העיריה בנתנה 2 מעונות יום מכ ספי משרד השיכון, שניהם ניתנו ל"אמונה". 50(!) בתי־כנסת הוקמו לאורכה ולרוחבה של ירושלים. מקוה טהרה בפסגת זאב מזרח נבנה בתוך שנה מכס פי העיריה. אשכולות פיס (מבנים מרשימים) לחי נוך המפ"ד. מרכזי פיס (אולמות ספורט). ביתות תרשות ושיפוץ ישנות (החל מ"פלך" וכלה ב"מור בשלב מסויים רבץ בחסידות גור, שמשפחתו נמנית עליה והחל נהוג בכל עניין ולבוש כחסיד גור. היותו חסיד ולא הפריע לו ללמוד בישיבת סלבודקה הל־ טאית חבריו אומרים, כי היה זה על־פי הוראתו של האדמו"ר מגור, בעל "בית־ישראל" זצוק"ל.

"שבת החמ"ד" באווירת פיוס

בשבת האחרונה התקיים באריאל "שבת החמ"ד", שבה נטלו חלק כל המי ומי בחינוך המפ"ד וכמרכז שרי המפד"ל, הרי יצחק לוי ושאול יהלום. והיתה גם נציגות לסיעת המפד"ל בכנסת. מנהל "המפד"ל, שר החינוך ותרבות, הרב יצחק לוי הגיע הפעם ללא ליווי משפחתי, כך שהיה לו את הזמן להידבר עם השר שאול יהלום על ההצבעה שעודדה חילוי דעות במרכז המפד"ל. השניים נראו מסתודדים, מחייכים ומפרסים, ומי שחשב שהנה חל קרע בהנהגת המ פד"ל, באה השבת האת באריאל והכיחה כי השלום והשלווה שוב אחזים בירי השניים. המתיחות היתה דווקא במחצי אחר לגמרי, בין ח"כ צבי הנדל לבין מנהלמחו החמ"ד בצפון, מנחם שטרן. שטרן קבל כ אנשי המפד"ל עסוקים בענייני ארץ ישראל ואין להם זמן להתעמת בעיתת חברה וחינוך. לטענתו, כאשר מזמינים חברי כנסת מהמפד"ל להסיע בפני ילדי החמ"ד התשובה המתקבלת בדרך כלל היא שלילית. בעוד השמאל נענה בקלות לכל הזמנה. דבריו של שטרן הוציאו את הגרל משלוותו והוא ירד בשצף קצף על שטרן שלא הבין בדיוק מדוע יורד עליו המטה הזה. כי הרי עבודה זו עוברה. מזמינים ולא באים.

מחצרות אדמו"רים וחסידים

חלום הייסורים

בכ"ו במרחשון חל יום הזכרון של הקדוש רבי דוד פרידמן הי"ד, ולא הוא האדמו"ר מפלוישטי, אחיו של האדמו"ר מבוהוש זצוק"ל. ותנו ר' ישראל לבנון, מי שהיה יו"ר המועצה הדתית בחיפה ומעמודי התוך של המפד"ל, מתייחס באריכות בספרו "עם שיריי דב" לאישיותו של ותנו, האדמו"ר מפלוישטי שמסר עצמו למיתה על קידוש השם.

בתחילת חודש חשון תש"א נאסר על־ידי השלטו נות בודאפשט באשמה כוזבת של בגידה במדינה ותמי כה בשלטון הונגריה. לאחר תקופת מאסר קצרה הוצא להורג. היהודים שהיו עמו במאסר סיפרו שהיה נהוג להתפלל תפילת ערבית מאוחר בכל האפשר, כי אמר שמא אשתדר ואוכל להתפלל בביתי בכוונה יתירה ומתוך הדיחה לה' יתברך. משראה שכלו כל הקיצין וכי סופו קרב, בירך את היהודים שהיו עמו בכלא ואמר להם שהם עתידים להשתחרר וכי הוא מקבל על עצמו להיות כפרתם.

בסרביו הקריש האדמו"ר מפלוישטי מקום נרחב לקשר המקום שבין עם ישראל לארץ־ישראל ולאמר נתו בקיום והבטחה: "לזרעך אתן את הארץ הזאת". קברו נבנה בעיר פלוישטי ואחרי מאמצים רבים הר עלו עצמותיו לקבורה בישראל. ז"ע.

על הפסוק "והנה ה' נצב עליו" וגו' אומר רש"י בשם התנחומא, "כאן ייחד שמו על יצחק לפי שכהו עיניו וכלוא בבית, והרי הוא כמת ויצר הרע פסק מנ נו". ועל כך אמרו על הגאון מזוילנא זצוק"ל, כשהוצ רך פעם לצאת מעיר לביתו, למד לפני כן 13(!) פעמים את פרק ב' במסכתי־שרים, שעניינו מידת הזהירות, כדי להזכיר לעצמו עד מה גדולה סכנת הזהירות, כדי להזכיר לעצמו עד מה גדולה סכנת

בכל במרחשון חל יום הזכרון של הקדוש רבי דוד פרידמן הי"ד, ולא הוא האדמו"ר מפלוישטי, אחיו של האדמו"ר מבוהוש זצוק"ל. ותנו ר' ישראל לבנון, מי שהיה יו"ר המועצה הדתית בחיפה ומעמודי התוך של המפד"ל, מתייחס באריכות בספרו "עם שיריי דב" לאישיותו של ותנו, האדמו"ר מפלוישטי שמסר עצמו למיתה על קידוש השם.

בתחילת חודש חשון תש"א נאסר על־ידי השלטו נות בודאפשט באשמה כוזבת של בגידה במדינה ותמי כה בשלטון הונגריה. לאחר תקופת מאסר קצרה הוצא להורג. היהודים שהיו עמו במאסר סיפרו שהיה נהוג להתפלל תפילת ערבית מאוחר בכל האפשר, כי אמר שמא אשתדר ואוכל להתפלל בביתי בכוונה יתירה ומתוך הדיחה לה' יתברך. משראה שכלו כל הקיצין וכי סופו קרב, בירך את היהודים שהיו עמו בכלא ואמר להם שהם עתידים להשתחרר וכי הוא מקבל על עצמו להיות כפרתם.

בסרביו הקריש האדמו"ר מפלוישטי מקום נרחב לקשר המקום שבין עם ישראל לארץ־ישראל ולאמר נתו בקיום והבטחה: "לזרעך אתן את הארץ הזאת". קברו נבנה בעיר פלוישטי ואחרי מאמצים רבים הר עלו עצמותיו לקבורה בישראל. ז"ע.

על הפסוק "והנה ה' נצב עליו" וגו' אומר רש"י בשם התנחומא, "כאן ייחד שמו על יצחק לפי שכהו עיניו וכלוא בבית, והרי הוא כמת ויצר הרע פסק מנ נו". ועל כך אמרו על הגאון מזוילנא זצוק"ל, כשהוצ רך פעם לצאת מעיר לביתו, למד לפני כן 13(!) פעמים את פרק ב' במסכתי־שרים, שעניינו מידת הזהירות, כדי להזכיר לעצמו עד מה גדולה סכנת

ראית העין.

ובאותו עניין על כוחות עיניו של יצחק אומרים חז"ל: ריבון כל העולמים, אדם מת בלא ימרין מידת הדין מתחה בגבורי א"ל הקב"ה (ליצחק) "חייך, דבר טוב תבעת ומטך אני מתחייל". בקשר לכך סיפר הס גיד הרב הגאון שבתאי יהודיען זצ"ל על אדם מסויים שהכיר, שהיה מלומד ביסודים, מחלות אפקודאו ואת אנשי ביתו ומכל צדדיו היה מוקף בקשיים. כשהגיעו מים עד נפש, אמר לאשתו כי הוא נוטע אל הצדיק המקובל, רבי שלום שרעבי זצ"ל, כדי לשאול אותו כיצד עליו לפרש את הנהגת ה' עמו, ומה עליו לע שות כדי שיוקל לו. כאשר בא לבית הרב נתבקש על ידי הרבנית להמתין עד שהוא יתפנה אליו. התיישב האיש באחת הכורסאות שהיו בחדר ומכיוון שהיה עייף מטורח הדרך שקע בשינה עמוקה, אף חלום חלם. ובחלומו הוא מגיע לשמים ולפניו דרך שממה נקייה מאדם. רממה מוחלטת שרדה במקום. אט אט החל צועד במעלה הדרך. לשתע שמע מאחריו קול רעש גדול ההולך ומתקרב אליו. הוא פנה לכיוון הרעש והנה עוקפת אותו מרכבה גדולה מלאה מלא כים צוחרים כשלג. זו חלפה לה במהירות ונעלמה באופק. שוב רמם המקום והאיש, בחלומו, המשיך בר רכו. ואז חלפה על פניו עוד מרכבה ובעקבותיה עד בות רבות, כולן עמוסות מלאכים לבנים. חלקם גדולים ועצומים וחלקם קטנים וצנומים. כשתמה שיירת המלאכים הלבנים, החלה לעבור על פניו שיר רה עגיין של מרכבות נושאות לבושי שחורים, מסי לי אימה. הדבר עורר את סקרנותו והוא הניח את צעדיו, עד אשר הגיע לכבר רחבת־ציים ושם מצא את כל המרכבות חונות. המלאכים שירדו מהן, פנו לעבר מרכז הכבר שם עמדו מאגיים ענקיות והחלו לעלות עליהן. האיש לא הבין מה מתרחש לנגד עי ניו, עד שהוסבר לו שכאן הוא בית־דין של מעלה וכעת דנים דינו של אדם. פנה האיש לעבר המרכבות וראה שעל כל אחת מהן ישנו שלט שעליו כתוב שם של מצוה או עבירה. ובינתיים המאגיים הולכות ומ תמלאות במלאכים לבנים מצד אחד ושחורים מצד שני. ובעוד הם מספסים ועולים על המאגיים, התע ניין האיש לדעת מי הוא האדם הנידון במשפט זה. משהושבו לו שהוא עצמו עומד למשפט וכי הוא הוא הנידון, הוא נרהם ונפחד לראות כי ההכרעה נוטה לצד המלאכים השחורים, אלה שנבראו מהעבירות. ירוע ידע, כי אם זו תהיה התרצאה הסופית, יהיה דינו כדין הרשעים, ועל־כן החל לרעוד כולו מרוב פחד.

והנה הבחין מבט־יו ושראל, "האם נשארו עוד מלא כיסי" והתשובה שנשמעה היתה: "לא"! ושוב שואל הבחין: "אולי סבל היהודי יסורים בימי חייו, ואם כן אפשר לצדפם לצד הזכויות?" מיד הופיעה מרכבה עגינת ובה מלאכים מכוח היסורים שסבל, וכנגר כל מלאך של יסורים הורידו מהמאזניים כמה מלאכים שחורים, שכן, יסורים ממרקים ומצרפים את האדם מעוונותיו. כעת, בחלומו, רווח לו מעט, כאשר ראה שכשקלם של המשורים הלך ופחת וכפות המאזניים כמעט השתוו זו לזו. משתמנו גם מלאכי היסורים ראה שהכף נוטה עדיין במשהו לצד העב קט יוכרו על פסק הדין והכף נוטה לרעתו. בצר לו נפ לטה לפתע מפיו זעקה גדולה ומרה: "הבו לי עוד קצת יסורים" מקול הצעקה התעורר האיש מחלומו ובני ביתו של הרב שלום שרעבי זצ"ל, אשר נבהלו מהזע קה חשו לעברו ושאלוהו: "מה קורה לרץ" רק או החל לקלוט ולהבין כי הכל היה חלום. קם האיש מהכורסא ופנה לעבר הוילת. הרבנית שרעבי קראה אחריו: "הי רצית לדבר עם הרב?" השיב לה: "כבר אין צורך, קיב לתי את התשובה המתאימה מן השמים", והלך לדר כו.

ובאותו הקשר אמר פעם מרן בעל ה"חפץ חיים" זצוק"ל: כאשר מלך בשר ודם מרשיע בני אדם במא סר, עליו לבנות לצדיק זה בתי סוהר מוקפים חומות. עליו גם להחזיק צוותים גדולים של שומרים, שמת פידים לפקח על האסירים יומם ולילה. אבל, מלך מלכי המלכים אינו זקוק לכל זה. כאשר הוא מבקש להרשיע אדם במאסר הוא שולח לו ר"ל מחלה כלשהי וכבר הוא נאסר בביתו על משכבו ללא צורך באמצ עי שמירה... עוונשי שמים, מלבד היותם מרתיעים ומבריאם יראת שמים ויראת העונש, הם מכפרים על־ידי היסורים על העוונות. ומתוכה זו של כפרת עוונות על־ידי יסורים קיבלנו נזכות יצחק אבינו. (מתוך ילקוט לקח טוב.)

עורכת המוסף: נעמי גולן